

www.storiya.info

© 2024 «Сторія»

8+

ХТО ТАКА ЖЕЛЕЙНА РИБА?

www.storiya.info

Спробуй **скласти** власні приклади речень зі словами **“вправа/управа”, “вдача/удача”**.

Handwriting practice area with ten horizontal dotted lines for writing.

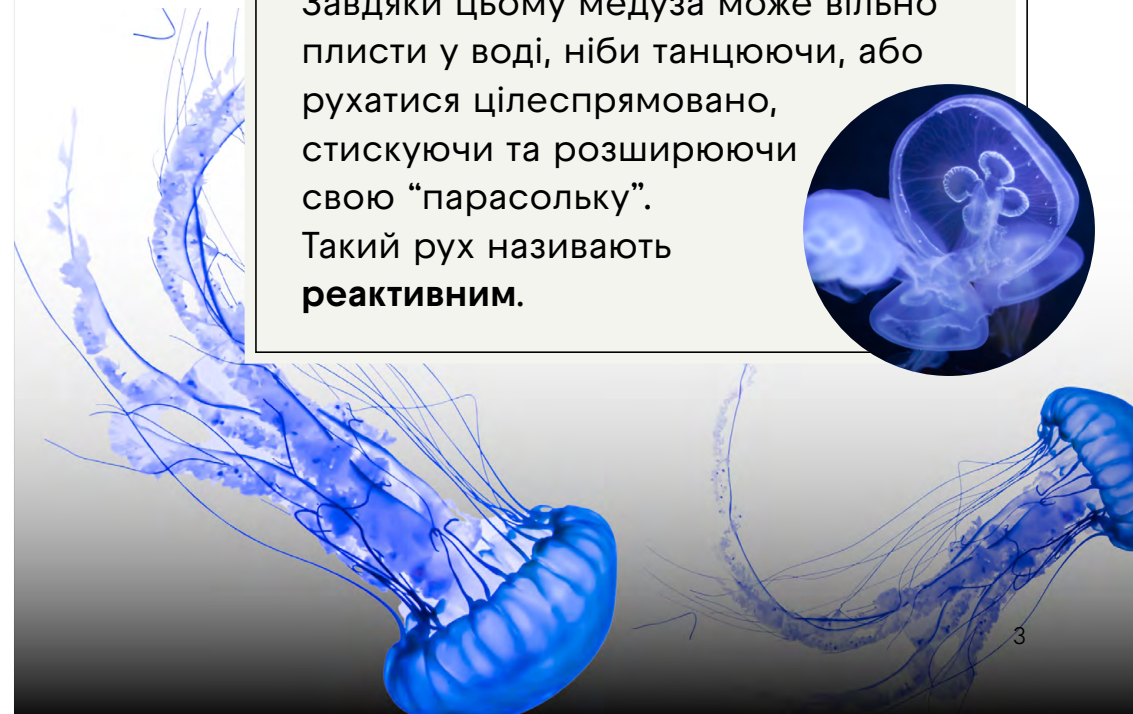
Тепер ти знаєш більше про значення слів в українській мові!

Швидко закінчивши домашнє завдання, Максим зайшов у Google й увів: **“Чому медузу назвали jellyfish?”**. Пошукова система видала багато сторінок, але на жодній він не знайшов прямої відповіді на своє запитання.

— Доведеться робити висновки самому, — постановив хлопчик, відкрив перший сайт у списку й почав читати.

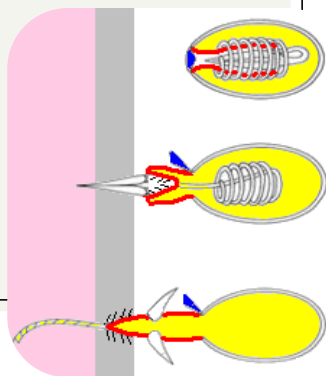
Медуза — це морська тварина, що має драглисте тіло у формі парасольки (купола). Тіло медузи не має кісток, хребта, серця чи мозку. Воно складається з прозорої слизької речовини, що нагадує желе. Завдяки цьому медуза може вільно плисти у воді, ніби танцюючи, або рухатися цілеспрямовано, стискаючи та розширюючи свою “парасольку”. Такий рух називають **реактивним**.

— А й справді, медуза драглиста, як желе. Тільки не така приємна, брррр, — Макс згадав, як колись у морі його ноги торкнулася медуза. Мама тоді ще запитала, чи не вжалила вона його. І в хлопця народилося нове запитання: — Чим медузи жалять? Жала ж, як у бджіл, у них немає.

Медузи — хижаки. Харчуються вони планктоном, мальками риб, ікרוю, маленькими ракоподібними. Полюють за допомогою своїх довгих мацаків — **ропалій**, які, мов шипами, укрите клітинами з отрутою — **кнідоцитами**. Ніби гарпунами, вони проколюють шипами здобич чи ворога та впорскують у них отруту. Існують смертельно небезпечні для людини види медуз!

**ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!**

Вправа чи управа?

У цьому тексті ти прочитав/прочитала, як хлопчик дізнався про медузу, виконуючи вправу з англійської мови. До речі, вправу чи управу? Бо можна ж сказати “учити” та “вчити”, “увечері” та “ввечері”.

Запам'ятай! У більшості слів в українській мові можливе **чергування у/в**, яке не змінює значення слова. Однак у деяких словах зміна букви змінює і значення.

Наприклад:

вправа — це завдання, а **управа** — управління;
вдача — характер, а **удача** — успіх.

Тому треба бути уважними при вживанні слів із чергуванням **у/в**!

2

Відміряй 10 см від вузлика й відріж решту пакета. А ту частину, що залишилася, розріж уздовж на вузькі смуги. Це будуть мацаки медузи. Деякі з них краще “підстригти”, щоб медуза мала природніший вигляд.

3

Проштовхай медузу в шийку пляшки з водою, за потреби доливай води так, щоб у ній зовсім не залишалося повітря. Закрути кришкою.

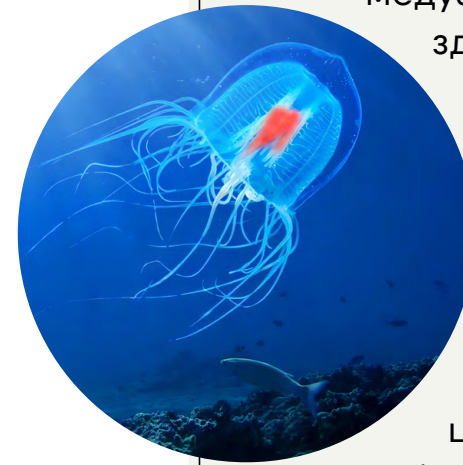

Твоя медуза в пляшці готова!

— Певно, медуза сприйняла мене за ворога. Добре, що не вжалила, — зітхнув із полегшенням Макс і продовжив читати.

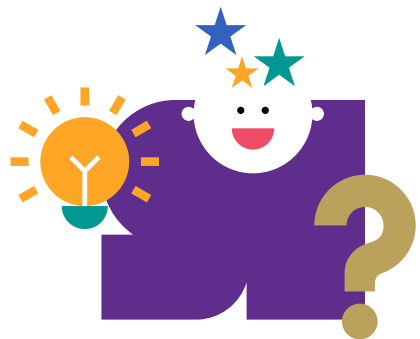
Медузи не такі прості, як видаються на перший погляд. Так, серед них є вид із назвою “безсмертна медуза”, що має унікальну здатність перетворювати свої клітини одного типу на інші. Це дозволяє тварині, яка вже досягла стадії дорослості, “омолодитися” й почати свій життєвий цикл спочатку. Отака вічна молодість!

Максим так захопився, що й не почув, як відчинилися двері й до кімнати зайшла мама.

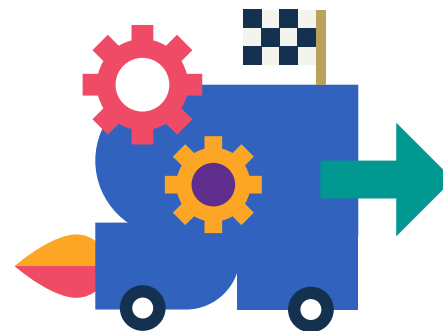
— Знову в планшеті граєш? — з порогу запитала вона.

— Аж ніяк. Але це не менш цікаво, — усміхнувся хлопчик і додав: — Мамо, а ти знаєш, хто такі желейні риби? Ні? Я тобі зараз розповім. ●◆■◀◆

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

- Які особливості тіла медузи роблять її схожою на желе?
- Поміркуй, які ще тварини мають реактивний рух.
- На які винаходи могли б надихнути людей медузи?

ВІД СЛІВ ДО ДІЙ!

Медуза в пляшці

Спробуй створити власну медузу. Для цього тобі знадобиться: прозора пластикова пляшка з водою, невеликий поліетиленовий пакетик, нитки та харчовий барвник (або фарби).

- У куточок пакетика налий трохи води, додай барвник і туго перев'яжи ниткою так, щоб у бульбашці, що утворилася, залишилася крапля повітря. Вона буде служити медузі підйомною силою.

